

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Themabijeenkomst

Rekenen: het onderwijs, het vak en de toets

Opening van de middag door Jan Bergstra, (secretaris sectie wiskunde)
30 juni 2014

Dames en heren, ik heet u van harte welkom bij deze middag georganiseerd vanuit de sectie wiskunde van de KNAW. Deze sectie combineert wiskunde met theoretische informatica, twee disciplines waarin rekenen centraal staat zij het op een verschillende wijze.

Rekenen of zo men wil rekenen-wiskunde staat sinds jaar en dag zeer in de belangstelling. Het omvat een competentie die wereldwijd in alle scholen en schoolsystemen wordt onderwezen. Dat onderwijs is wereldwijd redelijk vergelijkbaar, qua inhoud, doelstelling, qua methode, en qua leeftijdsgroep waar men zich op richt, en ook wat betreft de verschillende niveaus die men binnen het rekenen nog kan en wil onderscheiden.

Vergelijkend onderzoek naar leer- en onderwijsprestaties kan mondiaal worden uitgevoerd. Ziet men het rekenonderwijs als een op zichzelf staand onderwijsproces dan is dit proces op mondiale schaal mogelijk het grootste thematisch samenhangende proces in z'n soort.

Rekenonderwijs blijkt controversieel te zijn, niet alleen in Nederland. Dat is geen wonder gezien het grote belang ervan. Wij doen een poging om in deze middag een aantal aspecten van het rekenen de revue te laten passeren. Rekenen is een vak dat bijvoorbeeld vanuit de informatica vernieuwing ondergaat, het is een onderwerp van onderwijsvernieuwing op alle school niveaus, en zeer actueel, het is een frontlinie van het van de ontwikkeling van centraal samengestelde en op grote schaal digitaal af te nemen toetsen.

Tijdens de voorbereiding van deze middag heb ik met veel mensen gesproken. Mijn vaststelling was dat de veelbesproken confrontatie tussen realistisch rekenen en traditioneel rekenen niet meer actueel is. Men denkt eigenlijk niet meer in die termen. Beide aspecten zijn van belang en vergen in elke context het zoeken van een goed en soms nieuw evenwicht.

Vanuit het bureau van de KNAW hebben drie mensen intensief meegewerkt aan de voorbereiding van deze middag. Jeffrey Muskiet die onze sectie bij alle activiteiten ondersteunt, Irene van Houten die de externe communicatie verzorgt, en Arie Korbijn, beleidsmedewerker alhier. Arie kent het onderwerp heel goed van de tijd dat hij als ambtelijk secretaris werkte aan het bekende advies over rekenonderwijs dat tot stand kwam onder leiding van Jan Karel Lenstra, onze eerste spreker. Na vijf jaar te bespreken wat dat advies heeft opgeleverd is een van de doelen van deze middag. Maar er zijn meer adviezen geweest geschreven door andere commissies buiten de KNAW waaronder het zeer recente advies van de commissie Bosker over de problematiek van de rekentoetsen dat pas vorige maand het licht zag. Twee leden van de commissie Bosker, Marja van den Heuvel-Panhuizen en Jan van de Craats zullen vanmiddag optreden en commissievoorzitter Roel Bosker zal daarover ook het woord voeren.

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

Op het eind van de middag hebben wij een panel. Daar is discussie met de zaal ons doel. Met het oog daarop is het praktisch, hoewel niet noodzakelijk, dat u mij in de loop van de middag eventuele vragen die u wilt stellen op schrift toe doet komen zodat ik voor een vlotte beantwoording daarvan kan zorgen. Ik wens u een plezierige middag en ik geef nu het woord aan Albert Visser die deze middag zal voorzitten.